

عنوان مقاله:

طرح فلسفه تاریخ برای علم در اندیشه متاخر هوسرل

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 15، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسنده:

لیلا سیاوشی - دانش آموخته دکتری فلسفه جدید و معاصر غرب، دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

این نوشتار بر اساس آخرین اثر هوسرل بحران علوم اروپایی و پدیده شناسی هوسرل بر دو مقوله اصلی تاکید می کند: از یک سو علم جدا شده از زندگی و فرهنگ بشر به بحران می انجامد و ریشه یابی بحران نیازمند تامل غایت شناختی-تاریخی است. هوسرل با پژوهش غایت شناختی-تاریخی درباره معنای اولیه علم و جستجوی بداهت های اولیه ای که علم بر آن استوار شده، می کوشد تا راهی برای خروج از بحران بیابد. از سوی دیگر او زیست جهان را به عنوان بنیاد و زمینه ای که علم بر آن استوار می شود معرفی می کند و با تشخیص تقدم زیست جهان از حیث اعتبار وجودی، سعی دارد به سرچشمه های شهودی علم بازگردد. زیست جهان به مثابه «بنیاد معنی» علم جدید، افق رسوب تاریخی معناها و آگاهی از آن متضمن آگاهی از تاریخ قصدی است. بنابراین در پدیده شناسی متاخر هوسرل، هم بر نقش تامل تاریخی به مثابه رویکردی برای شناخت سیر تفکر و علم تاکید می شود و هم تاریخ همچون افق و بستر علم در نظر گرفته می شود. ایده اساسی این نوشتار آنست که در تدوین یک فلسفه تاریخ برای علم در چارچوب اندیشه متاخر هوسرل، مفهوم بحران نقش اصلی ایفا می کند. با توجه به بحران علم، هوسرل چگونه از مولفه تاریخ بهره می جوید؟ آیا هوسرل با تشخیص بحران، از مفاهیم عقل، فلسفه و علم رویگردان شده و به نسبی گرایی و تاریخ گرایی متوسل می شود یا همچنان به رویای «فلسفه به مثابه علم متقن» باور دارد و در جهت احیای عقل و بهبود علم می کوشد؟

کلمات کلیدی:

بحران علم جدید، پژوهش غایت شناختی-تاریخی، زیست جهان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1294780>

